

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG TP HỒ CHÍ MINH

ĐỒ ĐOAN TRANG

**MỞ RỘNG TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỂ PHÁT
TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY
CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BÌNH DƯƠNG**

LUẬN ÁN TIẾN SỸ KINH TẾ

TP. HỒ CHÍ MINH – NĂM 2017

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG TP HỒ CHÍ MINH

ĐỒ ĐOAN TRANG

**MỞ RỘNG TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỂ PHÁT
TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY
CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BÌNH DƯƠNG**

LUẬN ÁN TIẾN SỸ KINH TẾ

Chuyên ngành: Tài chính – Ngân hàng

Mã số: 62.34.02.01

Người hướng dẫn khoa học: PGS, TS. Lê Thị Mận

TP. HỒ CHÍ MINH – NĂM 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận án này chưa từng được trình nộp để lấy học vị tiến sĩ tại bất cứ một trường đại học nào. Luận án này là công trình nghiên cứu riêng của tôi, kết quả nghiên cứu là trung thực, trong đó không có các nội dung đã được công bố trước đây hoặc các nội dung do người khác thực hiện ngoại trừ các trích dẫn được dẫn nguồn đầy đủ trong luận án.

Tác Giả

Đỗ Đoan Trang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	I
MỤC LỤC	II
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	VIII
DANH SÁCH BẢNG BIỂU.....	IX
DANH SÁCH BIỂU ĐỒ, HÌNH	XI
LỜI MỞ ĐẦU	XII
1. LÝ DO LỰA CHỌN ĐỀ TÀI.....	XII
2. TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU	XIV
2.1 CÁC NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN.....	XIV
2.2 ĐÓNG GÓP CỦA LUẬN ÁN.....	XIX
3. MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU VÀ CÂU HỎI NGHIÊN CỨU.....	XXI
4. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHẠM VI NGHIÊN CỨU.....	XXII
5. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	XXII
6. NGUỒN SỐ LIỆU THU THẬP	XXIV
7. BỐ CỤC CỦA LUẬN ÁN.....	XXV
CHƯƠNG 1: LÝ LUẬN VỀ MỞ RỘNG TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỂ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI.....	1
1.1 PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY	1
1.1.1 Khái quát về cây công nghiệp dài ngày.....	1
1.1.1.1 Khái niệm.....	1
1.1.1.2 Đặc điểm	1
1.1.2 Phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày.....	2
1.1.2.1 Nội dung phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày	2
1.1.2.2 Sự cần thiết phải phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày	4

1.2 MỞ RỘNG TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỂ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY	5
1.2.1 Khái niệm, đặc điểm, vai trò tín dụng ngân hàng để phát triển cây công nghiệp dài ngày	5
1.2.1.1 Khái niệm mở rộng tín dụng ngân hàng để phát triển cây công nghiệp dài ngày	5
1.2.1.2 Đặc điểm mở rộng tín dụng ngân hàng để phát triển cây công nghiệp dài ngày	6
1.2.1.3 Vai trò mở rộng tín dụng ngân hàng để phát triển cây công nghiệp dài ngày	9
1.2.2 Tiêu chí đánh giá mở rộng tín dụng ngân hàng để phát triển cây công nghiệp dài ngày	11
1.2.2.1 Gia tăng số lượng khách hàng vay vốn trong lĩnh vực cây công nghiệp dài ngày	11
1.2.2.2 Gia tăng quy mô tín dụng ngân hàng đối với cây công nghiệp dài ngày	13
1.2.2.3 Nâng cao chất lượng tín dụng:	16
1.2.3 Các lý thuyết tài chính ảnh hưởng đến hoạt động tín dụng ngân hàng	17
1.2.3.1 Lý thuyết thông tin bất cân xứng	17
1.2.3.2 Lý thuyết chi phí đại diện	19
1.2.4 Nhân tố ảnh hưởng mở rộng tín dụng ngân hàng để phát triển cây công nghiệp dài ngày	21
1.2.4.1 Quy hoạch phát triển kinh tế địa phương.....	22
1.2.4.2 Chính sách tín dụng của ngân hàng.	22
1.2.4.3 Năng lực hoạt động của ngân hàng.....	23
1.2.4.4 Khả năng tiếp cận vốn tín dụng của khách hàng.	24
1.2.5 Xây dựng mô hình đánh giá các nhân tố ảnh hưởng mở rộng tín dụng ngân hàng để phát triển cây công nghiệp dài ngày	25

1.2.5.1 Mô hình đánh giá năng lực hoạt động của các ngân hàng thương mại để mở rộng tín dụng cho phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày.	25
1.2.5.2 Mô hình các nhân tố ảnh hưởng đến khả năng tiếp cận vốn tín dụng và số tiền vay của các hộ trồng cây công nghiệp dài ngày	29
1.2.6 Bài học kinh nghiệm.....	41
1.2.6.1 Kinh nghiệm một số quốc gia	41
1.2.6.2 Bài học cho Việt Nam.....	44
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1.....	46
CHƯƠNG 2 THỰC TRẠNG MỞ RỘNG TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỂ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BÌNH DƯƠNG.....	47
2.1 ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN, KINH TẾ - XÃ HỘI TỈNH BÌNH DƯƠNG.....	47
2.1.1 Điều kiện tự nhiên tỉnh Bình Dương.....	47
2.1.2 Điều kiện kinh tế - xã hội	48
2.1.3 Các ngân hàng thương mại trên địa bàn tỉnh Bình Dương.....	50
2.1.4 Sự phù hợp cho sự phát triển cây công nghiệp dài ngày ở Bình Dương..	52
2.2 THỰC TRẠNG MỞ RỘNG TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỂ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BÌNH DƯƠNG.....	53
2.2.1 Thực trạng phát triển cây công nghiệp dài ngày	53
2.2.1.1 Thực trạng phát triển cây công nghiệp dài ngày tại Việt Nam.....	53
2.2.1.2 Phát triển cây công nghiệp dài ngày tại Bình Dương	56
2.2.2 Tiêu chí đánh giá mở rộng tín dụng ngân hàng để phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày của các ngân hàng thương mại trên địa bàn tỉnh Bình Dương.....	66
2.2.2.1 Gia tăng số lượng khách hàng vay vốn ngân hàng trong lĩnh vực cây công nghiệp dài ngày tại tỉnh Bình Dương.....	66
2.2.2.2 Gia tăng quy mô tín dụng ngân hàng đối với cây công nghiệp dài ngày tại tỉnh Bình Dương.	67

2.2.2.3	Chất lượng tín dụng đối với cây công nghiệp dài ngày.	78
2.2.3	Kết quả nghiên cứu về các nhân tố ảnh hưởng mở rộng tín dụng ngân hàng để phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày của các ngân hàng thương mại trên địa bàn tỉnh Bình Dương.	83
2.2.3.1	Năng lực hoạt động của các ngân hàng thương mại để mở rộng tín dụng cho phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày trên địa bàn tỉnh Bình Dương	83
2.2.3.2.	Kết quả đánh giá tác động của năng lực hoạt động của các ngân hàng thương mại đến mở rộng tín dụng cho phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày trên địa bàn tỉnh Bình Dương thông qua mô hình Thompson - Strickland.	87
2.2.3.3.	Khả năng tiếp cận vốn tín dụng và số tiền vay từ phía các hộ trồng cây công nghiệp dài ngày trên địa bàn tỉnh Bình Dương	102
2.2.4	Đánh giá thực trạng mở rộng tín dụng ngân hàng để phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày của các ngân hàng thương mại trên địa bàn tỉnh Bình Dương.	109
2.2.4.1	Những kết quả đạt được và nguyên nhân	109
2.2.4.2	Những hạn chế và nguyên nhân.....	112
	Chất lượng tín dụng, thể hiện qua tỷ lệ nợ quá hạn và nợ xấu, mặc dù cao hơn so với chất lượng tín dụng chung, nhưng vẫn cần tiếp tục cải thiện hơn nữa. Tỷ lệ nợ xấu còn khá cao đối với nhóm khách hàng hộ tiểu thương và doanh nghiệp; và xét về các loại cây CNDN thì cao nhất đối với cây điều. Trong các NHTM, Agribank có dư nợ tín dụng cây CNDN lớn nhất, tuy nhiên tỷ lệ nợ xấu lại đáng lo ngại hơn cả.....	113
	KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	126
	CHƯƠNG 3 GIẢI PHÁP MỞ RỘNG TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỂ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BÌNH DƯƠNG.....	127

3.1 CƠ SỞ XÂY DỰNG CÁC GIẢI PHÁP MỞ RỘNG TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỂ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BÌNH DƯƠNG.	127
3.1.1 Định hướng phát triển cây công nghiệp dài ngày	127
3.1.1.1. Định hướng phát triển cây công nghiệp dài ngày của Việt Nam.....	127
3.1.1.2 Định hướng phát triển cây công nghiệp dài ngày của tỉnh Bình Dương	129
3.1.2 Định hướng mở rộng tín dụng ngân hàng cho phát triển cây công nghiệp dài ngày của Ngân hàng Nhà nước chi nhánh Bình Dương.	130
3.1.3 Các hạn chế trong mở rộng tín dụng để phát triển bền vững cây công nghiệp dài ngày của các ngân hàng thương mại trên địa bàn tỉnh Bình Dương.	132
3.1.3.1 Hạn chế trong chính sách tín dụng của các ngân hàng thương mại cho cây công nghiệp dài ngày:.....	132
3.1.3.2 Năng lực hoạt động của các ngân hàng thương mại	132
3.1.3.3 Hiệu quả sử dụng vốn của khách hàng chưa cao	133
3.1.3.4 Hạn chế trong nhận thức về vai trò của nguồn vốn tín dụng ngân hàng đối với hoạt động sản xuất cây công nghiệp dài ngày của khách hàng	134
3.1.3.5 Hạn chế khác	134
3.2 GIẢI PHÁP MỞ RỘNG TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỂ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY CÔNG NGHIỆP DÀI NGÀY CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BÌNH DƯƠNG	134
3.2.1 Nhóm giải pháp liên quan đến chính sách tín dụng của ngân hàng thương mại.	134
3.2.2 Nhóm giải pháp nâng cao năng lực hoạt động tín dụng của ngân hàng thương mại.....	137
3.2.3 Nhóm giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng vốn của khách hàng.	145
3.2.4 Nhóm giải pháp nâng cao khả năng tiếp cận vốn tín dụng	147

3.2.5. Nhóm giải pháp quản trị rủi ro trong việc mở rộng tín dụng.....	148
3.2.6 Giải pháp khác.....	150
3.3 KIẾN NGHỊ.....	152
3.3.1 Kiến nghị với chính quyền tỉnh Bình Dương.....	152
3.3.1.1 Hình thành các vùng nguyên liệu tập trung.....	152
3.3.1.2 Nghiên cứu và chuyển giao kỹ thuật trồng cây công nghiệp dài ngày.....	152
3.3.1.3 Hình thành tổ chức sản xuất của người trồng cây công nghiệp dài ngày.....	153
3.3.1.4 Nâng cao giá trị gia tăng trong khâu chế biến sản phẩm:.....	153
3.3.2 Kiến nghị với Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.....	154
3.3.3 Kiến nghị với Chính phủ.....	155
3.3.3.1 Chính sách đất đai.....	155
3.3.3.2 Thành lập quỹ hỗ trợ đầu tư cây công nghiệp dài ngày.....	155
3.3.3.3 Chính sách trợ giá, tạm trữ và bảo hiểm.....	156
3.3.3.4 Ổn định khâu tiêu thụ.....	156
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3.....	157
KẾT LUẬN.....	158

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

TỪ VIẾT TẮT	VIẾT ĐẦY ĐỦ BẰNG TIẾNG VIỆT	VIẾT ĐẦY ĐỦ BẰNG TIẾNG ANH
ACB	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Á Châu	Asia Commercial Joint Stock Bank
Agribank	Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn	Vietnam Bank for Agriculture and Rural Development
BIDV	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam	Joint Stock Commercial Bank for Investment and Development of Vietnam
CNDN	Công nghiệp dài ngày	
SCB	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Sài Gòn	Sai Gon Commercial Joint Stock Bank
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội	Gross Domestic Product
MB	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Quân đội	Military Commercial Joint Stock Bank
NHNN	Ngân hàng Nhà nước	
NHTM	Ngân hàng thương mại	
STB	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Sài Gòn Thương tín	Saigon Thuong Tin Commercial Joint Stock Bank
QTRR	Quản trị rủi ro	
TCB	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Kỹ Thương Việt Nam	Vietnam Technological and Commercial Joint Stock Bank
TPP	Hiệp định đối tác kinh tế xuyên Thái Bình Dương	Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement
VCB	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam	Joint Stock Commercial Bank for Foreign Trade of Vietnam
VIB	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Quốc tế Việt Nam	Vietnam International Commercial Joint Stock Bank
Vietinbank	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam	Vietnam Joint Stock Commercial Bank for Industry
WCED	Ủy ban Môi trường và Phát triển thế giới	World Commission on Environment and Development